

Превод италијанске поезије – Маша Антонијевић

МАРИЈА АЛИНДА БОНАЧИ БРУНАМОНТИ
(1841-1903)

ЦВЕЋЕ МРАЗА

У једно свеже јутро, са кристалног
балкона посматрах гране, цвеће, лишће.
Учинише ми се попут украса од
алабастера, скулптуре за човека
просвећеног. Ох, како само брзо,
за трен, то цвеће плачући нестаје!

То је таква срећа што насмеши очи,
ал' срце не. Младост, уметност и љубав,
танана то је супстанца; авај, то је
цвеће мрза! Угледах светлуцаве
дијаманте испод грубог лишћа и
спознах удвојени зрак што кривудава
бацају те замрзнуте дијадеме.
То беше цвеће мрза! На њиховим
нежним очима и уснама видех
лутајуће полуосмехе и успут
ослушних уздахе и пољупце што
не остварише никакву духовну везу
дубоку; то цвеће, беше цвеће мрза!

.

ДАНТЕОВ САН

(27. поглавље Чистилишта)

Инспирисано сликом Матеа Ташија²

Ово још рај није,
место гозбе и трајне ведрине где жаморе
бесмртне шуме чији се крај у вечност вије:
већ меланхолија
прожима тај спокој што још који спомен крије,
подсећања на земаљске невоље и море.

Спора, спора зора
обасја праисконским сјајем у близини све:
од стена, до гора.
Ходочасник пун захвалности обрадова се;
кроз далеке јарке
нејасна светлост као пара шири се и слива
али нити ствари крије, нити их открива.

Песник крај крњег степеника дубоко спава
кад му се у визији раја обавијеном
скроз прозирним велом
указаше дева:
док по цветној долини ходи, лепим рукама
преко цвећа прелази, плете венац и пева.

---

² Матео Таши био је италијански сликар који је током 19. века стварао у Фиренци; Марија Боначи је ову песму написала инспирисана његовим делом „Дантеов Сан”, на којој су представљени мотиви из 27. поглавља „Чистилишта” у оквиру Дантеове „Божанствене комедије“.

Она хода полако, нога пред ногу, боса,
ново биље бере док још с њега капље роса.

О, уметношћу испуњени радосни сати!
Шта би био без вас
наш живот суморан?
Ви нежним сликама умете украшавати
истину сурову; свитања неухватљива
предела око нас,
до вечности ви
уздижете их:
онда кад чуда природе оку несхватљива
уметник на платну свом дочара за тили час
и сваки пут кад вечни песник исклеса свој стих.

Велики сликару, твом генију није реч та
страна; заљубљениче очију уперених
у кристална неба и стрме Алпе низ које
пенушаво вино јуриша пут провалије,
пршти из девичанских брзака залеђених.
Ти си потражио боје: то беше прослава
суверених блага, Дантеа и Италије!

ДВА НЕБА

Запови на зеленој гранчици низводно
низ моју бистру реку Клитуно: њу беше
откиде снежна јуница што нађе за згодно
да у бујни грм што ниче
спусти своју тешку ногу.

Река полако отиче
без стајања да предахне
уз таласе свеже, живахне:
над њом се облаци сви смеше,
доброћудног неба Умбрије;
а испод, одраз другог неба
по површини плеше
и у огледалу, друго Сунце вреба.

Тако, међ два свода плаветна,
небеска, ка својој судбини ниче
младица понизна, окретна.
Пређи кроз лукове што вире
под маховином преко мостова
и види путеве што се шире
вијугаво у пространо село,
у низове вила, увек нових
топола и обала зелених.

Ко науми да пређе преко
више не мисли ни на кога
са те гранчице јадне:
а ти увек отичеш, реко,
покорно, све док у рогоз мрк
не зађеш да на обалу занавек
положиш свој раздраган трк.

Скромна гранчице, не жали
судбину ту и живот шкрт!
Сваки земаљски живот тежи

циљу истом: спором или
брзом одласку у смрт.

Кол'ко год била слатка,
нестаће чар доба пролазног,
и љубавна гозба кратка,
што вишегодишњем пролећу бежи,
између смеха неба два;
у тихом миру ума спокојног,
осликан одраз оног другог
у овом правом, вечном лежи.

Песме одабрала
и с италијанског превела Маша Антонијевић